

žičnico, vsak s svojih instrumentom v naročju. Zgodilo se je, da se je našemu bobnarju Slavku odpel jermen, na katerem je imel pripet boben in le-ta je zgrmel v dolino in se skotalil prav do dna. Žičnico so ustavili tako, da je nesrečni bobnar lahko varno izstopil. Podal se je v dolino po boben, a z žičnico v Črni vrh ni več hotel, podal se je kar peš. Na prireditvi smo ga seveda vsi čakali, saj brez njega nismo mogli igrati. Še večkrat smo sodelovali na tej prireditvi, a Slavko se nikoli več ni hotel peljati z žičnico.

Mestno gledališče Jesenice je z igro Dobri vojak Švejk nastopalo na prostem v Begunjah. Za nastopanje vojaške godbe je bila povabljena naša pihalna godba zaradi posebnega melosa, po katerem je bila znana. Igro so večkrat ponavljali in zgodilo se je, da je enkrat izostal basist. Kapelnik je zadevo rešil tako, da je cev ustnika zamašil s papirjem in bas dal čez ramo Tomažu Klinarju, ki se je potem delal kakor da igra. V resnici pa je basovsko vlogo prevzel kapelnik z baritonom. Ob koncu predstave so gledalci čestitali kapelniku, kako nadarjenega in dobrega mladega basista ima.

Davorin Mikula je v dolgoletnem igranju pri pihalni godbi doživel marsikaj in marsikatera dogodivščina mu je za vedno ostala v spominu.

Jože Kobentar

Kulturni utrip

Kulturni utrip je bil povezan z rastjo in razvojem vasi. Kultura vaščanom ni bila tuja. Raznolika sestava vaščanov Hrušice, ki je bila Slovenija v malem, je vplivala na razvoj in raznolikost kulturnih dogajanj. Radi so se udejstvovali in zlasti uživali v nastopih, ko so posamezniki dokazovali svoje sposobnosti in talente. Kulturni dogodki so bili povezani z različnimi življenjskimi prelomnicami, prazniki, delovnimi akcijami in društvenim življenjem.

Krst, sveto obhajilo, birma in cerkvene procesije so bili del kulturnega življenja vaščanov na Hrušici, ki pa se je dogajalo ne Jesenicah ali tudi v drugih krajih. Pred poroko so bile v navadi fantovščine in deklinščine. Zbor fantov ali deklet, prijateljev ženina in neveste. Organizirali so dogodek, ki so si ga prisotni zapomnili. Ni bil vedno prijeten, a je bilo opravičljivo, saj je bil to del priprave na nepredvidljivo življenje. Ob porokah domačinov je bila »šranga«. Nastopali so domači fantje ali dekleta. Šlo je za odkup neveste ali ženina. Sestavni del »glihanja« so bili zbadljivi govori, postavljanje zagonetnih vprašanj, reševanje ugank, povezanih s politiko in aktualnimi domačimi temami. Sledila je »ohcet«, ki je bila praznik za »žlahto« ter prijatelje ženina in neveste. Muzika vaškega godca ali ansambla je delala vzdusje. Veliko se je pelo in plesalo ter seveda jedlo domače dobrote. Ponavadi so imeli tudi zadolženega za dobro voljo. Ob polnoči so poskušali fantje ukrasti nevesto. Če je uspelo, je bila to sramota in priča je

morala plačati fantom velik znesek, da je dobil ženin nevesto nazaj. Poleg življenjskih šeg in navad so poznali tudi letne in delovne, povezane s prazniki. Tako so za Miklavža največkrat uprizorili igro in sprevod Miklavža s parkeljni in angelčki ter obdaritev otrok. Podobno so pripravili za dedka Mraza le v drugem času in namesto parkeljnov ter angelov so bili spremljevalci oblečeni v živali. Zelo znane so bile pustne prireditve in vlečenja ploha, ki so pomenile priložnost za svobodno kulturno izražanje o aktualnih dogodkih, saj bi bili drugače po taki kritiki mogoče celo kaznovani. Še zelo dolgo nazaj, ko so še krčili gozdne jase in iz lesa pridobivali oglje, je bil to pomemben kulturni dogodek, saj so pri čuvanju tleče kope po ustnem izročilu prenašali zgodbe in prigode, ki bi drugače šle v pozabo. Naporno delo se je občasno končalo z veselico. Igrali so ansambli, sestavljeni iz domačih glasbenikov. Prilagodljivo letnemu času so veselice popestrili z značilnostmi časa, kraja ali aktualnega dogodka. Ob koncu, ko je že močno igral alkohol, so se skoraj vedno oblikovale »prigel« bande. V spopadih je obvezno tekla tudi kri, a hujših poškodb ni bilo. Preventivno so lastniki ograj ob veseličnih prostorih ograje odstranili vnaprej.

Vaški godci so bili pomemben člen vsake zabave. Za določene prireditve so se oblikovali občasni ansambli (trio, kvintet...). V samem vrhu zabavne glasbe je bil ansambel Karavele – zabavna beat skupina v sestavi: Franci Brun, Jani Kavalarič, Srečko Langus in Joža Branc. Sodelovanje pri godbi, orkestru, pevskih zborih in folklori ni bilo samo nastopanje, temveč del vzgoje in rasti mladih Hruščanov. Igranje v gledaliških, lutkovnih igrah in recitalih je bilo tudi druženje, učenje slovenščine ter veščin retorike. Širše sta se uveljavila operna pevka Rina Brun, dolga leta članica opernega ansambla ljubljanske opere, in baletni plesalec Franci Ambrožič, ki je nastopal v ljubljanskem baletnem ansamblu in v Franciji.

Ladja Titanic pred gostilno pri Krivcu
(Last J. Tarman)